

Źródła finansowania działalności organizacji pozarządowych

Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych

Jakie znamy możliwości finansowania organizacji ?

Źródła finansowania organizacji pozarządowych

/zależą od rodzaju prowadzonej działalności/:

1. Składki członkowskie
2. Datki od osób prywatnych (w tym 1% podatku dochodowego od osób fizycznych dla OPP), darowizny od osób prawnych,
3. Zbiórki, aukcje, loterie
4. Działalność odpłatna i gospodarcza
5. Fundraising, sponsoring (biznes)
6. Dotacje/granty
  - źródła publiczne/ prywatne
  - źródła polskie/zagraniczne

Źródła publiczne:

- **Samorzędy wszystkich szczebli:**
  - Program współpracy z organizacjami pozarządowymi
  - Zadania powierzone lub dofinansowane:
    - Samorząd lokalny (Miasto/Gmina, OPS)
    - Samorząd powiatowy (Powiat, PUP, PCPR)
    - Samorząd województwa (Urząd Marszałkowski, Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej)

- **Administracja rządowa:**

- Urząd Wojewódzki,
- Ministerstwa (MEN, MSiT, MS, MSZ, MPiPS, MSWiA, MON, MK)
- Fundusze celowe (PFRON, PARP, NFOSiGW)
- PO FIO

- **Środki zagraniczne:**

- fundusze europejskie
- inna pomoc zagraniczna (Ambasady: USA, WB, Kanada, Holandia, Fundusz Wyszehradzki, Europejska Fundacja Młodzieży)

Urząd Marszałkowski Województwa Małopolskiego

Program współpracy z organizacjami pozarządowymi i innymi podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2011 projekt

http://www.malopolskie.pl/NGO/ngo_program/

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

7

MIEJSCE REALIZACJI:

Obszar Województwa Małopolskiego, tworzonego przez 22 powiaty i 182 gminy

ADRESACI PROGRAMU:

- organizacje pozarządowe
- inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego wskazane w art 3, ust 3 Ustawy z dn. 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie
- jednostki organizacyjne i podległe organom administracji publicznej lub przez nie nadzorowane jako podmioty uprawnione do udziału w otwartych konkursach ofert na realizację zadań publicznych
- spółdzielnie socjalne

KOORDYNATOR PROGRAMU:

Zarząd Województwa Małopolskiego

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

8

CEL GŁÓWNY PROGRAMU:

Zwiększenie udziału podmiotów Programu w realizacji zapisów Strategii Rozwoju Województwa Małopolskiego na lata 2007-2013.

CELE SZCZEGÓŁOWE:

1. Zwiększenie udziału podmiotów Programu w realizację zadań publicznych służące lepszemu zaspokajaniu potrzeb społecznych i poprawie życia mieszkańców;
2. Wzmocnienie potencjału - ludzkiego, organizacyjnego, wizerunkowego i kooperacyjnego - sektora pozarządowego w Małopolsce służące lepszej realizacji zadań publicznych i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego;

CELE SZCZEGÓŁOWE:

3. Rozwój instytucji i instrumentów dialogu obywatelskiego (rad pożytku, konsultacji aktów normatywnych) służące zwiększeniu wpływu podmiotów Programu na sprawy publiczne w regionie;

4. Rozwój współpracy pomiędzy administracją samorządową wszystkich szczebli w Małopolsce a sektorem pozarządowym służący efektywniejszej realizacji polityki rozwoju Województwa.

Priorytety Programu:

- 1) Promocja Powiatowych Rad Działalności Pożytku Publicznego oraz wzmocnienie aktywności lokalnych organizacji w ciałach dialogu społecznego.
- 2) Aktywne uczestnictwo małopolskich organizacji pozarządowych w Prezydencji Polski w 2011 poprzez skuteczne wykorzystanie szans wynikających z przewodnictwa Polski w Unii Europejskiej.
- 3) Rozwój wolontariatu w różnych sferach zadań publicznych i wśród różnych grup społecznych.

Cel szczegółowy 1

Zwiększenie udziału podmiotów Programu w realizację zadań publicznych służące lepszemu zaspokajaniu potrzeb społecznych i poprawie życia mieszkańców.

1. Pomocy społecznej, w tym pomocy rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywania szans tych rodzin i osób

Realizator zadania
Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej w Krakowie.

2. Działalności na rzecz osób niepełnosprawnych

Realizator zadania
Departament Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM
Stanowisko ds. współpracy z instytucjami i organizacjami pozarządowymi działającymi na rzecz osób niepełnosprawnych.

3. Przeciwdziałania uzależnieniom i patologiom społecznym

Realizator zadania
Departament Zdrowia i Polityki Społecznej UMWM
Zespół ds. polityki zdrowotnej i społecznej

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

13

4. Wspierania i upowszechniania kultury fizycznej i sportu

Realizator zadania
Departament Edukacji i Sportu UMWM,
Zespół ds. rozwoju kultury fizycznej.

5. Nauki, szkolnictwa wyższego, edukacji, oświaty i wychowania:

A. „Regionalny Program Stypendialny”

B. „Małopolska WIE - wiedza, innowacje, edukacja - wsparcie inicjatyw edukacyjnych”

Realizator zadania
Departament Edukacji i Sportu UMWM,
Zespół ds. rozwoju edukacji i nauki.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

14

6. Kultury, sztuki, ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, w tym także w obszarze podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej; działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego:

A. „Mecenatek Małopolski

B. „Abecadło Miłosza” – przybliżenie i popularyzacja twórczości Czesława Miłosza. W ramach konkursu będą wspierane w szczególności konferencje, warsztaty, salony poezji poświęcone twórczości Czesława Miłosza.

Realizator zadania
Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMWM
Zespół ds. przestrzeni kulturowej.

7. Działalności na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów i współpracy między społecznościami oraz promocji Rzeczypospolitej Polskiej za granicą.

Realizator zadania
Departament Kultury i Dziedzictwa Narodowego UMWM
Zespół ds. przestrzeni kulturowej
Departament Polityki Regionalnej
Zespół Europejskiej Współpracy Terytorialnej

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

15

8. Turystyki i krajoznawstwa

Realizator zadania
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół ds. rozwoju turystyki.

9. Ekologii i ochrony zwierząt oraz ochrona dziedzictwa przyrodniczego

Realizator zadania
Departament Rolnictwa i Geologii UMWM
Zespół ds. rozwoju wsi.

10. Promocji i organizacji wolontariatu

Realizator działań
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

16

11. Działalności na rzecz organizacji pozarządowych oraz podmiotów wymienionych w art. 3 ust. 3

Realizator działań
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

17

Cel szczegółowy 2

Wzmocnienie potencjału - ludzkiego, organizacyjnego, wizerunkowego i kooperacyjnego - sektora pozarządowego w Małopolsce służące lepszej realizacji zadań publicznych i rozwojowi społeczeństwa obywatelskiego.

1. Rozwój zaplecza instytucjonalnego i osobowego organizacji pozarządowych

Realizator działań
- komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego
- wojewódzkie jednostki organizacyjne (w szczególności: Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej, Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie).

2. Wzmacnianie wizerunku organizacji pozarządowych.

Realizator działań
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi.

3. Rozwój wolontariatu w Małopolsce.

Realizator działań
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

18

Cel szczegółowy 3

Rozwój instytucji i instrumentów dialogu obywatelskiego (rad pożytku, konsultacji aktów normatywnych) służące zwiększeniu wpływu organizacji pozarządowych i innych podmiotów prowadzących działalność pożytku publicznego na sprawy publiczne w regionie.

1. Działalność regionalnej i lokalnych rad pożytku publicznego.

Realizator działań
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi.

2. Udział organizacji pozarządowych w pracach branżowych zespołów opiniując - doradczych powoływanych z inicjatywy Samorządu Województwa.

Realizator działań
- komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego (w szczególności Departament Promocji i Turystyki, Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi)
- wojewódzkie jednostki organizacyjne.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

19

3. Zwiększenie udziału podmiotów programu w konsultacjach aktów normatywnych dotyczących działania organizacji, w tym aktów prawa miejscowego.

Realizator działań
- komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Małopolskiego
- wojewódzkie jednostki organizacyjne.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

20

Cel szczegółowy 4

Rozwój współpracy pomiędzy administracją samorządową wszystkich szczebli w Małopolsce a sektorem pozarządowym służący efektywniejszej realizacji polityki rozwoju Województwa.

1. Stworzenie systemu wymiany informacji nt. współpracy poprzez utworzenie wspólnego portalu informacyjnego dla organizacji pozarządowych oraz administracji samorządowej.
2. Wypracowanie standardów współpracy, podejmowanie działań na rzecz ujednoczenia zasad współpracy w Małopolsce.
3. Realizacja działań w projekcie systemowym Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej „Model współpracy jednostek samorządu terytorialnego z organizacjami pozarządowymi”.

Realizator działań
Departament Promocji i Turystyki UMWM
Zespół współpracy z organizacjami pozarządowymi.

Wydatki ponoszone w ramach projektu są kwalifikowane o ile:

- a/ są niezbędne dla realizacji zadania, a więc mają bezpośredni związek z celami zadania;
- b/ są efektywne tj. spełniają wymogi efektywnego zarządzania finansami, w szczególności osiągania wysokiej jakości za daną cenę;
- c/ zostały faktycznie poniesione;
- d/ są udokumentowane;
- e/ zostały przewidziane w zatwierdzonym budżecie zadania;
- f/ są wydatkowane zgodnie ze szczegółowymi zasadami opisanymi w regulaminie konkursu;
- g/ są wydatkowane zgodnie z odrębnymi przepisami prawa krajowego, w szczególności z ustawą z dnia 29 stycznia 2004 r. - Prawo zamówień publicznych.

Wydatki niekwalifikowalne stanowią:

- a/ podatek od towarów i usług (VAT), który może zostać odzyskany w oparciu o przepisy krajowe tj. ustawę z dnia 11 marca 2004 r. o podatku od towarów i usług (Dz. U. Nr 54, poz. 534, z późn. zm.);
- b/ zakup nieruchomości zabudowanych i niezabudowanych (gruntu);
- c/ zakup wyposażenia, mebli, pojazdów, wydatki na infrastrukturę;
- d/ odsetki ustawowe i umowne;
- e/ zakup środków trwałych

1. Rozliczając zadanie oferent nie może przekroczyć **łącznej kwoty dotacji** wynikającej z zatwierdzonego umową budżetu zadania.
2. Dopuszczalne jest dokonywanie zmian alokacji środków na poszczególnych pozycjach budżetu (przesuwania wydatków związanych z realizacją poszczególnych pozycji budżetu na inne pozycje wymienione w budżecie), bez konieczności informowania Województwa Małopolskiego z zastrzeżeniem spełniania łącznie poniższych warunków:
  - a. suma przesunięć nie może przekraczać 10 % środków;
  - b. środki nie mogą zwiększać wartości wydatków na wynagrodzenia;
  - c. oferent zobowiązany jest do zachowania proporcji pomiędzy wkładem własnym finansowym wskazanym w ofercie, a wielkością przyznanej dotacji.
3. Kosztorys zadania obejmuje przedstawienie kosztów w podziale na koszty bezpośrednie i pośrednie.

1. **Koszty bezpośrednie** to koszty realizacji poszczególnych zadań (usług), które oferent zamierza realizować w ramach projektu, które są bezpośrednio związane z danym zadaniem.

2. **Koszty pośrednie** stanowią tą część kosztów oferenta, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego zadania lub usługi będących wynikiem realizowanego projektu. W szczególności koszty pośrednie mogą obejmować:

- a. koszty zarządu;
- b. opłaty administracyjne (np. opłaty za najem powierzchni biurowych);
- c. opłaty za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę;
- d. odpisy amortyzacyjne;
- e. usługi pocztowe, telefoniczne, telegraficzne, teleksowe, internetowe;
- f. koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych (np. długopisów, papieru, teczek, toneru do drukarek, dyskietek) użytych na potrzeby projektu;
- g. koszty ubezpieczeń majątkowych;
- h. koszty ochrony;
- i. środki do utrzymania czystości pomieszczeń;
- j. sprzątanie pomieszczeń,

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

25

3. Koszty pośrednie kwalifikują się do dofinansowania (stanowią wydatki kwalifikowane), pod warunkiem, że:

a. nie zawierają wydatków pokrywanych w ramach innych pozycji budżetowych (nie zostały uwzględnione w kosztach bezpośrednich projektu);

b. nie są finansowane z innych źródeł.

4. Poziom kosztów pośrednich dla projektów nie może przekroczyć **15% łącznej wartości bezpośrednich wydatków projektu.**

5. Wyznaczony poziom kosztów pośrednich jest podstawą do ich rozliczania.

6. Wysokość rozliczanych wydatków pośrednich, zależy od wysokości przedstawianych w rozliczeniu wydatków bezpośrednich.

7. Jeżeli po zakończeniu realizacji projektu okaże się, że wartość poniesionych kosztów pośrednich jest niższa niż kwota zadeklarowana w ofercie oferent ma obowiązek dokonania zwrotu niewykorzystanych środków w rozliczeniu końcowym.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

26

1. Ze środków dotacji pokrywane mogą być wydatki poniesione najwcześniej po podjęciu uchwały przez Zarząd Województwa w sprawie przyznania dotacji, a najpóźniej do terminu zakończenia realizacji zadania.
2. Okres wykorzystania środków dotacji jest określony w umowie o realizację zadania.

- Większość konkursów ogłaszanych jest w pierwszym kwartale roku, w którym obowiązuje program
- Oferent zobowiązany jest do wykazania się wkładem własnym finansowym.

Program Operacyjny Fundusz Inicjatyw Obywatelskich

www.pozytek.gov.pl

(poniższe informacje dot. edycji na 2010r.)

CEL GŁÓWNY PO FIO zwiększenie udziału organizacji pozarządowych oraz podmiotów kościelnych i związków wyznaniowych prowadzących działalność pożytku publicznego w realizacji zadań publicznych, w ramach kształtowanych i prowadzonych na zasadach partnerstwa i pomocniczości polityki publicznych

Cele szczegółowe:

1. Zwiększenie aktywności i świadomości obywateli i wspólnot lokalnych.
  2. Rozwój potencjału sektora organizacji pozarządowych.
  3. Zwiększenie zaangażowania sektora organizacji pozarządowych na rzecz usług społecznych w zakresie integracji i aktywizacji społecznej oraz zabezpieczenia społecznego.
  4. Wspieranie rozwoju polskiego modelu ekonomii społecznej.
- Projekty powinny realizować horyzontalne kryteria PO FIO:
    - partnerstwa
    - innowacyjności
    - zrównoważonego rozwoju
    - równości szans

KTO MOŻE SKŁADAĆ PROJEKTY?

- organizacje pozarządowe
- spółdzielnie socjalne
- osoby prawne i jednostki organizacyjne działające na podstawie przepisów o stosunku Państwa do Kościoła Katolickiego w Rzeczypospolitej Polskiej, o stosunku Państwa do innych kościołów i związków wyznaniowych oraz o gwarancjach wolności sumienia i wyznania, jeżeli ich cele statutowe obejmują prowadzenie działalności pożytku publicznego

Priorytet I. Aktywni, świadomi obywatele, aktywne wspólnoty lokalne

KWESTIE HORYZONTALNE DLA PRIORYTETU I:

Projekty realizowane w ramach Priorytetu **powinny w różnych formach angażować obywateli**, dając im możliwość aktywnego działania oraz łączenia aktywności ze zdobywaniem wiedzy w sferze działań obywatelskich.

Priorytet II. Sprawne organizacje pozarządowe w dobrym państwie

KWESTIE HORYZONTALNE DLA PRIORYTETU II:

Projekty realizowane w ramach Priorytetu **powinny w różnych formach przyczyniać się do wzmocnienia potencjału ludzkiego i instytucjonalnego** realizujących je organizacji (w wymiarze ilościowym i/lub jakościowym)

Priorytet III. Integracja i aktywizacja społeczna. Zabezpieczenie społeczne

KWESTIE HORYZONTALNE DLA PRIORYTETU III:

Projekty realizowane w ramach Priorytetu **powinny w różnych formach stosować zasadę empowerment, czyli włączania beneficjentów w działania i decyzje** podejmowane w ramach projektów

Priorytet IV. Rozwój przedsiębiorczości społecznej

KWESTIE HORYZONTALNE DLA PRIORYTETU III:

Projekty realizowane w ramach Priorytetu **powinny w różnych formach promować ideę łączenia aktywności ekonomicznej (zawodowej) z aktywnością społeczną.**

Wysokość dotacji:

- dla projektów „jednorocznych”: **od 10 tys. zł. do 300 tys. zł** (w przypadku projektów „jednorocznych”)
- dla projektów „dwuletnich”: **od 20 tys. zł. do 300 tys. zł** (minimalna dotacja w danym roku musi wynosić nie mniej niż 10 tys. zł).

Wymagany wkład własny:

wartość dotacji	% wartości projektu	Środki własne finansowe/niefinansowe
10 tys - 40 tys zł	10%	niefinansowe lub finansowe
40 tys - 150 tys zł	10%	finansowe
150 tys - 300 tys zł	20%	finansowe

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

37

Koszty kwalifikowalne

- są w okresie zgodnym z terminami rozpoczęcia i zakończenia projektu, zawartymi w harmonogramie i określonymi w umowie
- ze środków Funduszu Inicjatyw Obywatelskich pokrywane będą jedynie niezbędne koszty związane BEZPOŚREDNIO z realizacją zadania.

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

38

Koszty kwalifikowalne

1/ Koszty osobowe administracji i obsługi projektu - do wysokości 10% wartości dotacji, w tym np.:

- kierowanie (koordynacja) projektem
- wykonywanie zadań administracyjno- nadzorczo-kontrolnych
- księgowość

2/ Koszty osobowe merytoryczne np.:

- trenerów,
- ekspertów,
- specjalistów realizujących zadania

3/ Koszty związane z uczestnictwem bezpośrednich adresatów projektu np.:

- materiały szkoleniowe,
- wynajem sali,
- wynajem niezbędnego sprzętu,
- odzież, żywność,
- przejazd beneficjentów,
- nagrody dla beneficjentów w konkursach itp.

4/ Koszty funkcjonowania organizacji związane z realizacją projektu - do wysokości 10% wartości dotacji (w tym np. opłaty za telefon/faks, opłaty pocztowe, czynsz, CO)

5/ Koszty wyposażenia związane z realizacją zadania - koszt zakupu lub wypożyczenia składnika majątku, którego wartość początkowa nie przekracza kwoty 3500,00 zł i jednocześnie łączny koszt składników majątku nie jest większy niż 10% wartości dotacji.

6/ Koszty adaptacji pomieszczeń dla celów realizacji zadania - do wysokości 10% wartości dotacji, nie więcej jednak niż 5000,00 zł.

7/ Wyjazdy służbowe osób zaangażowanych w realizację projektu - do należności z tytułu podróży służbowej (tzn. poza miejscowością, w której znajduje się siedziba pracodawcy lub poza stałym miejscem pracy pracownika)

8/ Wydatki związane z działaniami promocyjnymi projektu (w tym m. in. plakaty, ulotki, ogłoszenia prasowe itp.) - do wysokości 5% dotacji, nie więcej jednak niż 5000,00 zł, chyba że projekt realizuje działanie FIO o charakterze promocyjnym.

KOSZTY NIEKWALIFIKOWALNE

- zakup nieruchomości
- zakup środków trwałych (w rozumieniu art. 3 ust. 1 pkt. 15 ustawy z dnia 29 września 1994 r. o rachunkowości Dz. U. z 2002 r. Nr 76, poz. 694 ze zm. oraz art. 16a ust. 1 w zw. z art. 16d ust. 1 ustawy z dnia 15 lutego 1992 r. o podatku dochodowym od osób prawnych Dz. U. z 2000 r. Nr 54, poz. 654 ze zm.)
- rezerwy na pokrycie przyszłych strat lub zobowiązań
- odsetki z tytułu niezapłaconych w terminie zobowiązań
- wydatki już finansowane z innych źródeł niż określone przez Wnioskodawcę
- nagrody, premie i inne formy bonifikaty rzeczowej lub finansowej dla osób zajmujących się realizacją zadania
- dotacje, granty

Dodatkowe informacje

- Wielkość środków finansowych, pochodzących z budżetu państwa, zaangażowanych w realizację PO FIO na lata 2009-2013 wynosi nie mniej niż 60 mln zł rocznie
- O dofinansowanie mogą ubiegać się projekty roczne i dwuletnie
- Projekty spełniające dodatkowe kryteria strategiczne otrzymują dodatkowe punkty

**kolejny konkurs zostanie ogłoszony prawdopodobnie
w pierwszym kwartale 2011r.**

kontakt:

**Centrum Rozwoju Zasobów Ludzkich
Zespół Zadaniowy ds. PO FIO
ul. Kopernika 36/40
00-924 Warszawa**

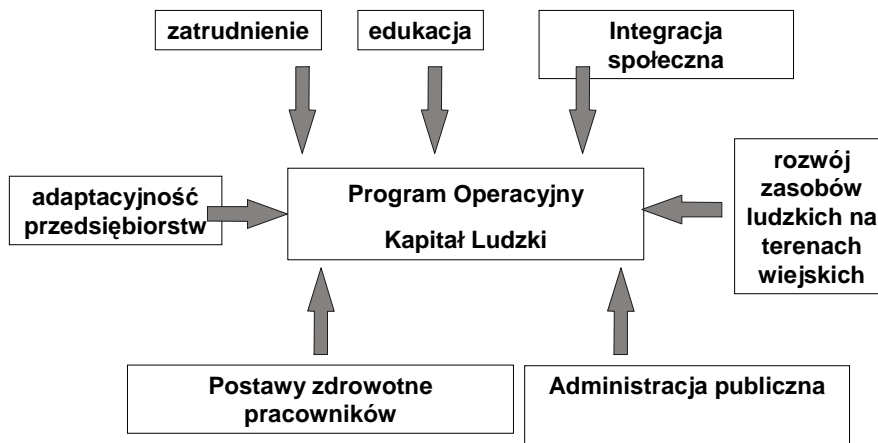
**Dokumenty dot. konkursu dostępne są na stronie
www.pozytek.gov.pl**

Europejski Fundusz Społeczny - Program Operacyjny Kapitał Ludzki

obszary wsparcia EFS w Polsce

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

47

Celem głównym PO KL jest wzrost poziomu zatrudnienia i spójności społecznej

Celami strategicznymi PO Kapitał Ludzki są:

1. Podniesienie poziomu aktywności zawodowej oraz zdolności do zatrudnienia osób bezrobotnych i biernych zawodowo.
2. Zmniejszenie obszarów wykluczenia społecznego.
3. Poprawa zdolności adaptacyjnych pracowników i przedsiębiorstw do zmian zachodzących w gospodarce.
4. Upowszechnienie edukacji społeczeństwa na każdym etapie kształcenia przy równoczesnym zwiększeniu jakości usług edukacyjnych i ich silniejszym powiązaniu z potrzebami gospodarki opartej na wiedzy.
5. Zwiększenie potencjału administracji publicznej w zakresie opracowywania polityk i świadczenia usług wysokiej jakości oraz wzmocnienie mechanizmów partnerstwa.
6. Wzrost spójności terytorialnej.

Bardziej szczegółowe cele określone są na poziomie każdego priorytetu i działania

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

48

PO KL składa się z:

- Komponentu centralnego
- Komponentu regionalnego

Każdy komponent składa się z priorytetów, działań i poddziałań

Łącznie PO KL liczy 10 priorytetów

Komponent centralny

- Priorytety realizowane centralnie - zasadniczo wsparcie dla struktur i systemów
- Ok. 40% środków

Komponent regionalny

- Priorytety realizowane na szczeblu regionalnym - zasadniczo wsparcie dla osób i grup społecznych
- Ok. 60% środków

Instytucją odpowiedzialną za wdrożenie komponentu regionalnego w Małopolsce jest Wojewódzki Urząd Pracy w Krakowie
www.wup-krakow.pl

PO KL – ważne dokumenty

- Program Operacyjny Kapitał Ludzki
- Szczegółowy Opis Priorytetów PO KL
- Plan działania (osobny na każdy rok dla każdego priorytetu)
- Dokumentacja konkursowa (udostępniana w momencie ogłoszenia konkursu)
- Instrukcja wypełnienia wniosku
- Wytyczne dotyczące kwalifikowalności wydatków
- Wytyczne dotyczące realizacji projektów innowacyjnych i międzynarodowych

Dokumenty pomocnicze:

- Przewodnik po kryteriach wyboru projektów
- Podręcznik wskaźników
- Poradnik dotyczący zasady równości szans w projektach PO KL

www.efs.gov.pl, www.mrr.gov.pl, www.pokl.wup-krakow.pl

Priorytet VI Rynek pracy otwarty dla wszystkich

6.3 Inicjatywy lokalne na rzecz podnoszenia poziomu aktywności zawodowej na obszarach wiejskich

- projekty przyczyniające się do aktywizacji zawodowej mieszkańców obszarów wiejskich, rozwój usług aktywizacyjnych
- wsparcie lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i doradczych, promujących aktywizację zawodową na poziomie lokalnym
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym

Beneficjenci ostateczni – mieszkańcy/ społeczności lokalne/institucje z terenów wiejskich, z gmin wiejskich, miejsko - wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców

Granty do 50 tys. zł

Priorytet VII Promocja integracji społecznej

7.3 Inicjatywy lokalne na rzecz aktywnej integracji

- projekty przyczyniające się do integracji społecznej mieszkańców obszarów wiejskich
- wsparcie lokalnych inicjatyw informacyjnych, szkoleniowych i promocyjnych, mających na celu przeciwdziałanie wykluczeniu społecznemu
- rozwój dialogu, partnerstwa publiczno-społecznego i współpracy na rzecz rozwoju zasobów ludzkich na poziomie lokalnym

Beneficjenci ostateczni - mieszkańcy/społeczności lokalne/instytucje z terenów wiejskich, z gmin wiejskich, miejsko - wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców;

Granty do 50 tys. zł

Priorytet IX Rozwój wykształcenia i kompetencji w regionach

9.5 Oddolne inicjatywy edukacyjne na obszarach wiejskich

- tworzenie i wsparcie inicjatyw ukierunkowanych na pobudzenie świadomości środowisk lokalnych i ich zaangażowania w działania na rzecz rozwoju edukacji na terenach wiejskich i podnoszenia poziomu wykształcenia mieszkańców obszarów wiejskich
- działania na rzecz podniesienia poziomu wykształcenia i kwalifikacji mieszkańców obszarów wiejskich oraz rozwoju usług edukacyjnych na tych obszarach
- działania informacyjno-promocyjne, szkoleniowe, doradcze podnoszące świadomość mieszkańców obszarów wiejskich w zakresie korzyści płynących z edukacji

Beneficjenci ostateczni - mieszkańcy/ społeczności lokalne/instytucje z terenów wiejskich, z gmin wiejskich, miejsko - wiejskich oraz miast do 25 tys. mieszkańców;

Granty do 50 tys. zł

KWALIFIKOWALNOŚĆ KOSZTÓW

Koszty kwalifikują się do sfinansowania o ile:

- a) są niezbędne dla realizacji projektu;
- b) są efektywne tj. spełniają wymogi efektywnego zarządzania finansami (relacja nakład/rezultat);
- c) zostały faktycznie poniesione;
- d) są udokumentowane;
- e) zostały przewidziane w zatwierdzonym budżecie projektu zgodnie z zasadami w zakresie konstruowania budżetu w ramach PO KL;
- f) są zgodne ze szczegółowymi zasadami określonymi w Wytycznych
- g) są zgodne z odrębnymi przepisami prawa krajowego i wspólnotowego, w szczególności z ustawą - Prawo zamówień publicznych.

FINASOWANIE PROJEKTÓW

- **Minimalna wartość projektu PO KL - 50 tys. zł** (może zostać podwyższona na wniosek IP) – nie dotyczy małych grantów 6.3,7.3, 9.5
- **Maksymalna wartość projektu PO KL - 50 tys. zł** tylko w ramach „małych grantów” - 6.3,7.3, 9.5 (w przypadku innych priorytetów decyduje IP - zapis w Planie Działania)
- **Wielkość wkładu własnego** zależna od rodzaju projektodawcy

koszty niekwalifikowalne

- VAT jeśli beneficjent ma możliwość odzyskania podatku
- Pożyczki i spłaty rat oraz odsetek,
- Prowizje od wymiany walut, różnice kursowe za wyjątkiem projektów współpracy ponadnarodowej
- Zakup, nieruchomości, gruntu, infrastruktury
- Zakup sprzętu, mebli i pojazdów z wyjątkiem wydatków w ramach **cross-financingu**
- Kary, grzywny, koszty procesów sądowych
- Używane środki trwałe zakupione ze środków publicznych (7 lat wstecz)
- Dodatkowe koszty leasingu (marża, ubezpieczenie, podatek, koszty ogólne)
- Koszty poniesione na przygotowanie wniosku,
- Składki na PFRON w ramach wynagrodzenia personelu projektu
- Koszty przekraczające określone limity
- Wydatki poniesione ze środków publicznych w ramach wkładu własnego przekraczające 15% poniesionych i zatwierdzonych wydatków kwalifikowalnych poniesionych ze środków publicznych

Budżet

- Budżet ogólny, zadaniowy (obowiązuje w trakcie realizacji projektu)
- Budżet szczegółowy

Przesunięcia do 10% pomiędzy zadaniami w stosunku do wartości wskazanych we wniosku bez konieczności informowania IW pod warunkiem, że przesunięcia te:

- Nie zwiększają łącznej wysokości cross-financingu w projekcie
- Nie zwiększają łącznej wartości zadania „zarządzanie projektem”
- Nie wpływają na wysokość i przeznaczenie pomocy publicznej

W ramach danego zadania poniesione wydatki nie muszą być zgodne ze szczegółowym budżetem projektu, przedkładanym na etapie wyboru projektu!!!

- **Koszty bezpośrednie** to wszystkie koszty poszczególnego zadania realizowanego przez beneficjenta w ramach projektu, które są bezpośrednio związane z danym zadaniem
- **Koszty pośrednie** stanowią koszty związane z obsługą techniczną projektu, które nie mogą zostać bezpośrednio przyporządkowane do konkretnego zadania

KATALOG KOSZTÓW POŚREDNICH

- koszty zarządu;
- koszty personelu obsługowego;
- **koszty obsługi księgowej**;
- usługi pocztowe, telefoniczne, telegraficzne, teleksowe, internetowe, kurierskie;
- usługi kserograficzne;
- opłaty za najem powierzchni biurowych lub czynsz;
- opłaty administracyjne za energię elektryczną, ciepłą, gazową, wodę, opłaty przesyłowe, odprowadzenie ścieków itp.;
- amortyzacja środków trwałych (np. budynku);
- koszty materiałów biurowych i artykułów piśmienniczych (np. długopisów, papieru, teczek, toneru do drukarek, dyskietek) nie związanych bezpośrednio z realizacją zadań w projekcie;
- koszty ubezpieczeń majątkowych;
- koszty ochrony;
- sprzątanie pomieszczeń (w tym środki do utrzymania czystości pomieszczeń, dezynfekcję, dezynsekcję i deratyzację pomieszczeń itp.).

Koszty pośrednie mogą być rozliczane na dwa sposoby:

1. Na podstawie **rzeczywiście ponoszonych wydatków**, z pełnym udokumentowaniem wydatków
2. **Ryczałtowo** do wysokości:
  - 20 % k. bezpośrednich projektu *pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-finansingu* (wartość do 2 mln.)
  - 15 % k. bezpośrednich projektu *pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-finansingu* (wartość od 2 do 5 mln.)
  - 10 % k. bezpośrednich projektu *pomniejszonych o wydatki dotyczące cross-finansingu* (wartość od 5 mln.)

Administracja centralna

Ministerstwa:

- Ministerstwo Sportu
- Ministerstwo Kultury
- Ministerstwo Spraw Zagranicznych
- Ministerstwo Obrony Narodowej
- Ministerstwo Edukacji Narodowej
- Ministerstwo Sprawiedliwości
- MPiPS
- MSWiA

**Prywatne źródła finansowania działań
organizacji pozarządowych**

Fundacje krajowe i zagraniczne/ prywatne i publiczne:

- Fundacja im. Stefana Batorego www.batory.org.pl
- Fundacja Edukacja dla Demokracji www.edudemo.org.pl
- Fundacja dla Polski www.fdp.org.pl
- Polska Fundacja Dzieci i Młodzieży www.pcyf.org.pl
- Fundacja Rozwoju Dzieci www.frd.org.pl
- Fundacja Wspólna Droga www.wspolnadroga.pl
- Polsko - Amerykańska Fundacja Wolności www.pafw.pl
- Fundacja im. L.Kronenberga www.kronenberg.org.pl
- Fundacja Wspomagania Wsi www.fww.org.pl
- Europejski Fundusz Rozwoju Wsi Polskiej www.efrwp.com.pl
- Fundacja Fundusz Współpracy www.cofund.org.pl

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

65

Fundacje krajowe i zagraniczne/ prywatne i publiczne, np.:

- Fundacja J&S Pro Bono Poloniae www.jsprobono.pl
- Akademia Rozwoju Filantropii www.filantropia.org.pl
- Fundacja Młodzieżowej Przedsiębiorczości www.junior.org.pl
- Fundacja PZU www.pzu.pl
- Fundacja WBK <http://bdu.bzwbk.pl/13889>
- Fundacja Danone www.podzielsieposilkiem.pl
- Polsko-Niemiecka Współpraca Młodzieży www.pnwm.org
- Fundacja Krzyżowa Porozumienia Europejskiego www.krzyzowa.org.pl

Projekt zrealizowano przy wsparciu finansowym Województwa Małopolskiego

66

Gdzie szukać informacji?

- **Internet:**

- www.ngo.pl
- www.malopolskie.pl/ngo
- www.muw.pl
- www.pokl.wup-krakow.pl
- www.pozytek.gov.pl

- **Newslettery**

- portal ngo, MRR,
- biuletyn dla NGOs - BISletter

DZIĘKUJĘ ZA UWAGĘ !

Bartosz Rodacki

bartosz.rodacki@bis-krakow.pl

Fundacja Biuro Inicjatyw Społecznych

ul. Pomorska 8/4, 30-039 Kraków

31-425 Kraków

tel. (012) 412-15-24, 791 775 932

WWW.BIS-KRAKOW.PL